

Geriyeye Yönelik Araştırmanın Özellikleri

3. Sonuç var olduğunda uygulanmalı: Ortaya çıkışını gözlemleme olanağı bulunmadan doğrudan sonuç ile karşılaşıldığında, nedenlere yönelik çalışma ancak geriyeye yönelik araştırmalarla yapılabilir. Miyokard enfarktüsünden ölümler olduktan sonra koroner risk etmenleri, leptospirozis olguları görüldükten sonra bunların oluşumunda geçirilen sel olgusunun payı, yarık damaklı çocuklar doğduktan sonra genetik nedenlerin etkisi değerlendirilmek istendiğinde geriyeye yönelik çalışma zorunluluğu doğar. Anılan olgularla bir sonuç grubu oluşturulur, olgu bulunmayan kontrol grubuyla nedensel karşılaştırmaya başlanır.

Geriyeye Yönelik Araştırmanın Özellikleri

4. Yeni olgu elde edilemediği dikkate alınmalı: Geriyeye yönelik araştırmalarda yeni olgu ile çalışılmaması sonuçların güvenilirliğini azaltır. Geriyeye yönelik olarak inceleme yapıldığında, veri izlem sonucu toplanmadığı için, yeni olgu elde edilemez. Yeni olgu saptanamaması insidansa ulaşılamaması demektir. İnsidansın yokluğu verinin güvenilirliğini azaltır. Ayrıca yeni olguların olmadığı koşulda göreceli ve bağımlı riskler (RR, AR) hesaplanamaz, bir tür kestirim yöntemi olan olasılıklar oranı (OR) ile yetinmek zorunda kalınır, toplanan veri daha az güvenilir olur.

Geriyeye Yönelik Araştırma Planlama

- Yine öncelikle araştırmanın **i. adı, ii. amacı, iii. yöntemi** yazılır ve bu üç ögenin birbirleriyle tutarlılığı sağlanır. Araştırma planlamanın genel ilkelerinin oluşmasına özen gösterilir.

Geriyeye Yönelik Araştırma Planlama

- Birinde sonuç oluşmuş, diğesinde oluşmamış iki grup seçilir. Böylece bir olgu, birde kontrol grubu elde edilmiş olur. İki grubun diğere tüm öğelerinin ortak olmasına, grupların-olgu grubunda var olan, kontrol grubunda olmayan sonuç dışında-olabildiğince eş olmasına özen gösterilir. Olgu ve kontrol gruplarında ayrı ayrı, fakat standart ölçütlerle nedenin ne ölçüde var olduğuna saptanmaya çalışılır. Yararlanılan kaynak genellikle yazılı belgeler ve bireylerden alınan öyküdür.

Geriyeye Yönelik Araştırma Planlama

- Toplanan verinin analizi yapılır. Amaç, nedenin olgu grubunda kontrol grubuna oranla daha fazla bulunup bulunmadığını hesaplamak, anlamlı ölçüde daha fazla bulunuyorsa sonucun aranan nedenle oluştuğunu kanıtlamaktır.

Geriye Yönelik Araştırma Planlama

- Toplanan veri insidans olmadığı için görelî ve bağı riskler kullanılamaz. Görelî riskin karşılığı olarak, bir tür kestirim yöntemi olan Olasılıklar Oranı (OR) kullanılır.

Olasılıklar Oranı sonucun bulunduğu grupta belirlenen nedenin, sonucun bulunmadığı grupta belirlenen nedene oranla kaç kat daha fazla olduğunu gösterir. Başka bir deyişle, sonucun ortaya çıkışında risk etmeninin kaç kat daha fazla yer aldığını bildirir.